



LANDBRUKSDIREKTORATET
Postboks 56
7701 STEINKJER

Vår referanse	Deres referanse	Saksbehandler	Tlf. saksbehandler	Dato
2025/10546-1		Eirik Tangerud Bjørnevaagen	91003163	31.10.2025

Namsos kommune. Høringsinnspill på strategi for forvaltning av hjortevilt (24/83140)

Strategiens visjon, “**Robuste bestander i en natur i endring**”, har som hovedmål å utvikle en langsiktig høstingskultur med formål om å forvalte ressursene til det beste for hjorteviltartene.

- Sikre en mest mulig naturlig demografi i bestandene.
- Sikre en eldre gjennomsnittsalder i bestandene.
- Sikre sammenheng mellom tetthet og samlede beiteressurser.
- Større fokus på hvilke individer som er igjen etter jakta

Visjonen

Det er bra at visjonen legger opp til en endring i norsk hjorteviltforvaltning, der vi går fra flest mulig og størst mulige dyr, til en forvaltning der hjorteviltartenes beste er i fokus.

Det er bra og viktig at det gis en definisjon på hva som er robuste bestander.

Satsingsområder i strategiperioden

1. Grenseløs forvaltning.
2. Arealbrukskonflikter.
3. Vilthelse.
4. Fremtidens jaktutøvelse.
5. Hjortevilt som næring.

Hva er bra med forslaget til hjorteviltstrategi:

- Strategien gir en tydelig forventning om fremtidens forvaltning av hjortevilt.
- Den sier noe om utfordringene hjorteviltforvaltningen har hatt og fremdeles har mange plasser.
- Den definerer “*robuste bestander*” i visjonen “*robuste bestander i en natur i endring*”.
- Det er bra at oppdatering av regelverket er satt opp som tiltak for å nå visjonen.

Hva som er bra, men som bør presiseres/justeres/tydeliggjøres for å bli enda bedre:

- I begrepet “robuste bestander” fremmer man en målsetting om naturlig alders- og kjønns sammensetning. Dette presiseres ikke godt nok. Det må tydeliggjøres hva som ligger i en naturlig alders- og kjønns sammensetning.
- Det er bra at det i forbindelse med jaktseleksjon er et mål om å jobbe med holdningsskapende arbeid. Her må staten ta et overordnet ansvar og initiere tiltak nedover i de ulike forvaltningsnivåene.
 - Et eksempel er fokuset på trofejakt. Dette må det arbeides særskilt med for å kunne endre en kultur som har vart i generasjoner.

Hva som mangler for at strategien skal være et best mulig hjelpemiddel i forvaltningen:

- Kommunene trenger konkrete virkemidler for å endre forvaltningen slik at strategiens visjon kan oppnås selv om det lokalt ikke er ønske/vilje til å endre forvaltningen.
 - Virkemidlene kan være i form av lov/forskrift som pålegger tiltak i tråd med forvaltningens visjon.
 - Tiltak fra overordnede myndigheter bør i størst mulig grad være “skal” tiltak, i forhold til “bør” tiltak.
- Ambisjonen om å redusere viltpåkjørsler må konkretiseres.
 - For å redusere utfordringene/konflikten med viltpåkjørsler må staten øke bevilgninger til veieierne slik at vegetasjonsrydding foregår lengre ut enn den fastsatte sikkerhetssonen der entreprenør rydder i dag.
 - Potten som kommunen kan søke på midler fra når det gjelder vegetasjonsrydding må økes.

Det er viktig at hjorteviltstrategien ikke bare blir et tomt dokument som legges ned i en skuff. Dokumentet må signalisere tydelige forpliktelser ovenfor lokal forvaltning. Den må være tydelig, slik at kommunen, grunneiere og jegere er bevisste på det ansvaret de har. Samtidig må de ha en høy grad av bevissthet rundt forventningene de møte fra både myndigheter og allmenhet, i å forvalte en felles ressurs som hjorteviltet faktisk er.

Hjorteviltstrategiens visjon om “robuste bestander i en natur i endring” med tilhørende beskrivelse er bra. Det defineres med en naturlig alders- og kjønns sammensetning. Da bør også strategien konkretisere hva som er en naturlig alders- og kjønns sammensetning i en hjorteviltbestand. Noe som er nødvendig for å realisere strategiens visjon.

Den bør også fungere som et virkemiddel for å styre forvaltningen vekk fra den praksisen som har pågått i 30-40 år, og i en retning som snur de negative trendene som har pågått siden 90-tallet. Det er fremdeles stor skepsis til å innføre en økende andel kalv i avskytingen. Dette fører i alt for stor grad til at avskytingen rettes mot 1,5-åringer og voksne dyr, hvor den største andelen er hanndyr. Samtidig er det utfordring i å redusere avskytingen av voksne hanndyr. Dette gjentar seg år etter år med påfølgende negative lagtidskonsekvenser for elgbestanden. Skal elgforvaltningen i Namsos kommune overholde visjonen/målene i hjorteviltstrategien trenger kommunen verktøy/virkemidler for å endre forvaltningen i riktig retning. Som det påpekes i kapittelet “Implementering av visjon og satsingsområder”: *“Men samtidig er det fortsatt et stort forbedringspotensial i veldig mange områder hvor jaktrykket spesielt på eldre hanndyr fortsatt er for høyt”*.

I innledningen nevnes det at: *“På den ene side kan ikke bestandsveksten vi har hatt for hjort og rådyr de siste tiårene fortsette uten at det får konsekvenser”*. Her har det i Namsos kommune vært en økende bestand av rådyr i det meste av kommunen, noe som resulterer i et økende antall påkjørsler. Dette medfører store utgifter for det kommunale viltfondet og gjør at fellingsavgiftene må økes for å redusere skjevheten mellom viltfondets inntekter og utgifter.

Når det gjelder påkjørsler av elg er det et spesielt stort risikomoment at rundballer lagres i umiddelbar nærhet av trafikkerte veger. Dette er plasser som ofte benyttes år etter år. Kommunen har i dag begrensede virkemidler for å pålegge bønder en annen praksis.

Hjortevilt som næring er et satsingsområde i hjorteviltstrategien. En langsiktig og bærekraftig hjorteviltforvaltning som ivaretar en naturlig alder- og kjønns sammensetning, vil ikke være til hinder for verdiskapingen tilknyttet hjorteviltet, snarere tvert imot.

Oppgi vårt referansenummer når du tar kontakt med oss.

*Hilsen
Eirik Tangerud Bjørnevaagen
rådgiver naturforvaltning*

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg

- 1 Namsos kommune. Høringsinnspill på strategi for forvaltning av hjortevilt (24/83140)